Lausunto lakivaliokunnalle Hallituksen esityksestä tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Johdanto ja lausuntotiivistelmä

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt allekirjoittaneelta lausuntoa Hallituksen esityksestä (270/2016 vp) tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Olen työskennellyt asian parissa sekä Iisalmen että Kiuruveden kaupungin palveluksessa. Lisäksi olen toiminut Ylä-Savon kuntien yhteyshenkilönä eduskuntaan ja oikeusministeriöön asian osalta, joten täten olen lausujana lakivaliokunnassa.

Esitetyillä säädösmuutoksilla lakkautettaisiin useita käräjäoikeuksien kanslioita ja istuntopaikkoja Suomesta, mikä vahvistettaisiin muuttamalla oikeusministeriön asetusta käräjäoikeuksien kanslioiden ja istuntopaikkojen sijainnista. Pohjois-Savon käräjäoikeuden osalta hallituksen esitysluonnoksessa esitetään muun ohella Iisalmen kanslian lakkauttamista vuoden 2019 alusta lukien. Hallituksen esitystä tulee arvioida uudelleen Iisalmen kanslian lakkautuksen osalta erityisesti seuraavilla perusteilla:

- Hallituksen esityksen mukaan lakkautettavista kanslioista Iisalmen kanslia on asia- ja henkilöstömääriltään suurimpia. Toisaalta Hallituksen esityksessä todetaan, että välimatkat ja monessa tapauksessa hyvät liikenneyhteydet kuitenkin puoltavat sen lakkautusta.

- Tosiasiallisesti välimatkat tai liikenneyhteydet eivät puolla Iisalmen kanslian lakkauttamista, koska suuri osa yläsavolaisista asuu haja-asutusalueilla, joilta ei ole sujuvia julkisia kulkuyhteyksiä. Esimerkiksi Kiuruveden keskustasta ja Sukevan vankilalta matka oikeuteen olisi noin 130 kilometriä.

- Nykyisen Hallituksen esityksen mukaan asukasluvultaan Ylä-Savon seutukuntaa pienempään Ylivieskan seutukuntaan ja samansuuruisen Kemi-Tornion seutukuntaan jää kanslia. Etäisyydet Ylivieskan ja Kemin alueelta ovat suunnilleen samat kuin Ylä-Savosta Kuopioon.

- Asukasluvultaan pienempiin seutukuntiin ja suunnilleen samalla etäisyydellä pääkansliaan oleviin Nurmekseen ja Savonlinnaan jää istuntopaikka. Myös Kauhavalle jää istuntopaikka, vaikka samalla seutukunnalla olevaan pääkansliaan Seinäjoelle on huomattavasti lyhyempi etäisyys kuin Iisalmesta ja muista Ylä-Savon kunnista Kuopioon.

- Pitkät välimatkat vaikuttavat myös istuntojen sujuvuuteen ja käsittelyaikoihin. Välimatkojen kasvaminen johtaa myös istuntojen peruuntumiseen.

- Hallituksen esityksestä puuttuvat kokonaan asianmukaiset laskelmat ja arviot säästöistä ja toisaalta muutoksen aiheuttamista lisämenoista. Kanslioiden vähentämisestä aiheutuu muun ohessa lisäkuluja asianosaisten itsensä lisäksi myös valtiolle: asianajajille, todistajille ja lautamiehille maksettavista matka-, ansionmenetys- ja ajanhukkakorvauksista. Lisäkuluja syntyy myös oikeusministeriön hallinnonalan ulkopuolelle, erityisesti poliisille, joka joutuu kuljettamaan lisääntyvissä määrin henkilöitä oikeuteen.

- Poliisin resursseja ei ole mahdollista sitoa käräjämatkoihin nykyistä enemmän. Maantieteellisesti laajalla Ylä-Savon alueella partioi yleensä päivittäin kaksi poliisipartiota ja kesäisin vain yksi poliisipartio. Mikäli poliisin resursseja sidotaan aikaisempaa enemmän käräjämatkoihin, se vaikuttaa väistämättä yleiseen turvallisuuteen ja poliisin toimintaan Ylä-Savossa.

- Ylä-Savossa on käräjäoikeuden toimintaa tukevaa tai käyttävää viranomaistoimintaa muun ohessa syyttäjäviraston toimipiste, Sukevan vankila, Iisalmen poliisiasema ja poliisivankila, ulosottolaitoksen toimipaikka ja Rikosseuraamuslaitoksen toimipaikka. Hallituksen esityksen perusteluissa on lausuttu nimenomaisesti useassa eri kohdassa, että pääsääntöisesti kaikilla niillä paikkakunnilla, joilla olisi käräjäoikeuden toimipiste, olisi syyttäjäviraston toimipaikka ja poliisivankila. Edelleen on lausuttu, että ulosottolaitoksella ja Rikosseuraamuslaitoksella olisi toimipaikkoja samoilla paikkakunnilla kuin käräjäoikeuksilla. Iisalmen kanslian alueella on kaikki nämä toimipaikat ja myös Sukevan vankila.

- Kaavaillut suunnitelmat palveluiden digitalisoimisesta eivät poista henkilökohtaisen asioinnin ja palveluiden tarvetta. Palveluiden ja neuvonnan siirtäminen kuntien ylläpitämiin valtion yhteispalvelupisteisiin on ongelmallinen. Kansalaisten oikeusturvan kannalta ei ole suotavaa, että oikeudellisten asioiden neuvontaa antaisi kuntien henkilöstö, joka ei ole päivittäin tekemisissä oikeudellisten asioiden kanssa. Etenkin vähävaraiset, jotka tähän mennessä ovat saaneet ohjausta käräjäoikeuksien kanslioista, jäisivät vaille asianmukaista oikeudellisten asioiden ohjausta tulevaisuudessa.

- Iisalmessa on erittäin hyvät vuonna 2001 valmistuneet kansliatilat. Iisalmen kanslian nykyinen vuokranantaja on tehnyt tarjouksen tämänhetkisen vuokran tuntuvasta alentamisesta, mikäli vuokrasopimusta jatketaan viidellä tai kymmenellä vuodella. Iisalmen kanslia on myös mahdollista sijoittaa vuonna 2004 valmistuneen Ylä-Savon kihlakunnanviraston taloon, jonka vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2029 saakka.

- Ylä-Savossa on poikkeuksellisen paljon vientiteollisuutta, joka tarvitsee paljon ammattitaitoista työvoimaa. Työvoiman saanti vaikeutuu entisestään elinkeinorakenteen yksipuolistuessa. Valtion työpaikat ovat jo tähän asti vähentyneet erityisesti maaseutumaisista kunnista, myös Ylä-Savosta, ja kanslian lakkauttaminen uhkaa viedä muutkin oikeudelliset palvelut seudulta.

- Edellä käsiteltyjen argumenttien perusteella Hallituksen esityksen oikeusministeriön asetusluonnoksen *”käräjäoikeuksien kanslioiden ja istuntopaikkojen sijainnista”* 1 §:ää *”Käräjäoikeuksien kansliat ja istuntopaikat sijaitsevat seuraavasti”* tulisi muuttaa siten, että Pohjois-Savon käräjäoikeuteen *lisätään Iisalmen kanslia*. Toissijaisesti oikeusministeriön asetusluonnoksen 1 §:ää tulisi muuttaa siten, että Pohjois-Savon käräjäoikeuteen *lisätään Iisalmen istuntopaikka.*

1. Kansalaisten oikeusturva

1.1 Välimatka käräjäoikeuteen

Pohjois-Savon käräjäoikeuden Iisalmen kanslian lakkauttaminen vaarantaa Ylä-Savon seutukunnan asukkaiden (n. 55 000 asukasta) oikeusturvan hakemisen ja toteutumisen. Yläsavolaisilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet kuin muualla Suomessa henkilökohtaiseen asiointiin käräjäoikeuden kansliassa. Tulevan käräjäoikeusverkoston tulee olla maantieteellisesti riittävän kattava.

Hallituksen esityksessä todetaan, että *”lakkautettavista kanslioista Iisalmen, Lohjan ja Kotkan sivukansliat ovat asia- ja henkilöstömääriltään suurimpia”.* Toisaalta Hallituksen esityksessä todetaan myös, että *"välimatkat ja monessa tapauksessa hyvät liikenneyhteydet kuitenkin puoltavat niidenkin lakkauttamista"*. Tosiasiallisesti välimatkat tai liikenneyhteydet eivät puolla Iisalmen kanslian lakkauttamista, koska suuri osa yläsavolaisista asuu haja-asutusalueilla Iisalmessa, Kiuruvedellä, Keiteleellä, Lapinlahdelta, Pielavedellä, Sonkajärvellä ja Vieremällä. Kyseisistä kunnista ja erityisesti haja-asutusalueilta ei ole juurikaan sujuvia julkisia kulkuyhteyksiä, ja esimerkiksi Kiuruveden keskustasta tai Sukevan vankilalta tulee Kuopioon lähes 130 kilometriä ja Sonkajärven ja Vieremän keskustastakin 115 kilometriä. Yleisesti ottaen eri tahot ovat pitäneet enimmillään 100 kilometrin välimatkaa asiallisena käräjäoikeuden palveluihin. Käytännössä käräjäoikeudessa asioiminen Kuopiossa Ylä-Savon muista kunnista olisi hyvin vaikeaa julkisella liikenteellä yhden päivän aikana. Maakunnan keskuskaupunkien ulkopuolella asuvien oikeusturva tulee välimatkojen kasvaessa väistämättä heikkenemään.

Vertailun vuoksi on todettava, että nykyisen Hallituksen esityksen mukaan asukasluvultaan Ylä-Savon seutukuntaa pienempään Ylivieskan seutukuntaan jää käräjäoikeuden kanslia. Monelta osin etäisyydet Oulun pääkansliaan ovat seutukunnan kunnista samaa luokkaa kuin Ylä-Savon kuntien etäisyydet Kuopioon. Myös asukasluvultaan lähes samansuuruiseen ja suunnilleen samalla etäisyydellä Rovaniemen pääkanslian alueella olevaan Kemi-Tornion seutukuntaan kuuluvaan Kemiin jää kanslia. Asukasluvultaan pienempiin seutukuntiin ja suunnilleen samalla etäisyydellä pääkansliaan oleviin Nurmekseen ja Savonlinnaan jää istuntopaikka. Myös Kauhavalle jää istuntopaikka, vaikka samalla seutukunnalla olevaan pääkansliaan Seinäjoelle on huomattavasti lyhyempi etäisyys kuin Iisalmesta ja muista Ylä-Savon kunnista Kuopioon. Edellä esitetyn perusteella Iisalmen kanslian säilyttäminen olisi linjassa muiden säilytettävien kanslioiden kanssa. Ensisijaisesti Iisalmessa tulisi säilyttää käräjäoikeuden kanslia ja toissijaisesti vähintään käräjäoikeuden istuntopaikka, jotta välimatkat oikeuteen eivät kasva liian suureksi.

1.2 Oikeusprosessien sujuvuus ja kustannukset

Edellä käsitellyt pitkät välimatkat vaikuttavat myös istuntojen sujuvuuteen ja käsittelyaikoihin. Hallituksen esityksessä ei ole otettu asianmukaisesti kantaa siihen, miten tulevaisuudessa huolehditaan muun muassa vähävaraisten todistajien pääsemisestä käräjäoikeuteen. Todistajien ohella on syytä huomioida, miten tulevaisuudessa huolehditaan vähävaraisten vastaajien (rikoksesta epäillyt) pääsemisestä istuntoon. Tällä hetkellä heidän pitää saapua istuntoon omin kustannuksin eivätkä he saa istuntoon tulemista varten toimeentulotukea.

Edestakainen istuntomatka esimerkiksi Kiuruvedeltä Kuopioon julkisella liikenteellä on 2 x 130 kilometriä. Matka maksaa vähintään noin 50 euroa ja kestää useita tunteja. Koska todistajilla ja vastaajilla ei ole varaa tulla istuntoon omalla kustannuksella, käräjäoikeus joutuu enenevissä määrin määräämään poliisit noutamaan todistajat ja vastaajat istuntoon ja istuntoja joudutaan peruuttamaan. Istuntojen peruuntuminen, kun istuntoihin henkilökohtaisesti saapumaan velvoitettuja ei saada paikalle, tulee aiheuttamaan merkittäviä lisäkuluja ja toiminnan tehottomuutta. Välimatkojen kasvaessa on myös vaarana, että kansalaiset tulevat luopumaan oikeuksiensa hakemisesta. Etenkin vähävaraiset, jotka tähän mennessä ovat saaneet ohjausta käräjäoikeuksien kanslioista, jäisivät vaille asianmukaista oikeudellisten asioiden ohjausta tulevaisuudessa.

Huomionarvoista on, että Hallituksen esityksestä puuttuvat kokonaan asianmukaiset laskelmat ja arviot säästöistä ja toisaalta muutoksen aiheuttamista lisämenoista. Arvioimatta on siis jäänyt, koituuko uudistuksesta lainkaan säästöjä valtiolle, kun kanslioiden ja istuntopaikkojen vähentämisestä aiheutuu vääjäämättömästi lisäkuluja asianosaisten lisäksi asianajajille, todistajille ja lautamiehille maksettavista matka-, ansionmenetys- ja ajanhukkakorvauksista. Hallituksen esityksessä matkakustannuksia on käsitelty vain yleisellä tasolla seuraavasti: *”Asiointimatkojen piteneminen tulee lisäämään myös asianosaisille ja heidän avustajilleen aiheutuvia matkakustannuksia, joista osa maksetaan valtion varoista. Näiden määrän luotettava arviointi on kuitenkin hyvin hankalaa. Saatavilla ei ole tietoa siitä, kuinka monta asianosaista tai todistajaa kussakin käräjäoikeuden istunnossa on ollut paikalla. Mahdotonta on myös selvittää, mistä asiakkaat ovat istuntoihin matkustaneet”.* Myös kansalaisille itselleen aiheutuu lisäkustannuksia omasta liikkumisesta ja avustajille maksettavista lisäkorvauksista.

1.3 Kanslian lakkauttamisen vaikutukset muuhun viranomaistoimintaan ja palveluihin

Huomattavaa menetystä tulee myös oikeusministeriön hallinnonalan ulkopuolelle, kun oikeuteen kuljetuksiin joudutaan käyttämään selvästi nykyistä enemmän poliisin työaikaa. Kuljetusaika on pois sekä poliisin että kuljetustehtäviä suorittavien vankilaviranomaisten muusta työstä. Poliisin ja vankilaviranomaisten niukkoja resursseja ei ole mahdollista sitoa käräjämatkoihin nykyistä enemmän. Maantieteellisesti laajalla Ylä-Savon alueella partioi yleensä päivittäin kaksi poliisipartiota ja kesäisin vain yksi poliisipartio. Mikäli poliisin resursseja sidotaan aikaisempaa enemmän käräjämatkoihin, se vaikuttaa väistämättä yleiseen turvallisuuteen ja poliisin toimintaan Ylä-Savossa.

Ylä-Savossa on käräjäoikeuden toimintaa tukevaa tai käyttävää muuta viranomaistoimintaa muun ohessa syyttäjäviraston toimipiste, Sukevan vankila, Iisalmen poliisiasema ja poliisivankila, ulosottolaitoksen toimipaikka ja Rikosseuraamuslaitoksen toimipaikka. Hallituksen esityksen perusteluissa on lausuttu nimenomaisesti useassa eri kohdassa, että pääsääntöisesti kaikilla niillä paikkakunnilla, joilla olisi käräjäoikeuden toimipiste, olisi syyttäjäviraston toimipaikka ja poliisivankila. Edelleen on lausuttu, että ulosottolaitoksella ja Rikosseuraamuslaitoksella olisi toimipaikkoja samoilla paikkakunnilla kuin käräjäoikeuksilla. Iisalmen kanslian alueella on kaikki nämä toimipaikat ja myös vankila. Käräjäoikeuden kanslian lakkauttaminen vaikuttaisi väistämättä muiden viranomaisten toimintaedellytyksiin tulevaisuudessa.

Kanslian lakkauttaminen Iisalmesta vaikuttaisi myös yksityisten lakipalveluiden toimintaan. Hallituksen esityksessä yksityisten lakipalveluiden tarjontaan tulevaisuudessa on kiinnitetty huomiota oikeusministe-

riön selvityksen pohjalta: ”*Oikeusministeriö on vuonna 2015 selvittänyt vuoden 2010 käräjäoikeusverkostouudistuksen vaikutuksia kaupallisten oikeudellisten palveluiden tarjontaan niillä paikkakunnilla, joilta käräjäoikeus tai sen kanslia on lakannut (yhteensä 30 paikkakuntaa, joista 10 on edelleen istuntopaikka*). *Tulokset perustuvat Suomen Asianajajaliiton verkkopalveluun ja lakiasiaintoimistojen osalta Kauppalehden internetsivuilta saatuihin tietoihin. Selvityksen perusteella näyttää siltä, että uudistuksella ei ole ollut huomattavaa vaikutusta palveluntarjontaan”.* Oikeusministeriön selvitystä ei ole pidettävä riittävänä, koska verkkopalvelut ja -sivut eivät anna oikeaa tietoa aktiivisena toimivista yrityksistä. *Suomen Asianajoliiton* ja *Lakimiesliiton* selvitysten mukaan edellisen kerran asianajotoimistojen määrä väheni lakkautuspaikkakunnilla 15 prosentilla ja niissä työskentelevien juristien määrä 20 prosentilla lakkauttamista seuranneen viiden vuoden aikana. Julkisuudessa olleiden tietojen perusteella on selvinnyt, että suurin osa Ylä-Savon seutukunnan asianajo- ja lakiasiantoimistoista lopettaa vähitellen toimintansa, jos käräjäoikeuden kanslia lakkautetaan Iisalmesta.

1.4 Digitalisaatio ja sähköinen asiointi

Hallituksen esityksen kirjaukset digitalisaation, sähköisen asioinnin ja palveluiden kehittämisestä eivät ole riittävän kattavat. Hallituksen esityksessä ei käsitelty asianmukaisesti toimenpiteitä sähköisen asioinnin kehittämiseksi paikallistasolla, vaan asiaa on käsitelty lähinnä olettamuksiin perustuen esimerkiksi seuraavasti: *”Sähköistä asiointia ja videoneuvottelua lisäämällä voidaan vähentää asiointimatkojen pitenemisestä aiheutuvia kustannuksia. Myös valtion yhteispalvelupisteitä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää tuomioistuinten asiakaspalvelussa”.*

Hallituksen esityksen kirjaus valtion yhteispalvelupisteiden hyödyntämisestä on kyseenalainen, koska yhteispalvelupisteiden toiminta perustuu viranomaisten toimeksiantosopimuksiin palveluntuottajan ja kuntien välillä. Käytännössä yhteispalvelupisteiden toiminnasta vastaa kunnan palkkalistoilla oleva toimistosihteeri tai muu vastaavan tason työntekijä. Kansalaisten oikeusturvan kannalta ei ole suotavaa, että oikeudellisten asioiden neuvontaa antaisi kuntien henkilöstö, joka ei ole päivittäin tekemisissä oikeudellisten asioiden kanssa.

Sähköisessä asioinnissa on otettava myös huomioon, että oikeusturva edellyttää etenkin todistajien, mutta myös muiden asianosaisten kuulemista istunnossa heidän ollessaan henkilökohtaisesti paikalla. On huomattavasti helpompi johtaa oikeutta harhaan puhelimessa tai videoyhteydellä kuin henkilökohtaisesti paikalla ollessa. Sovinnon syntyminen siviilijuttujen, erityisesti lapsen huoltoasioiden valmisteluistunnossa edellyttää osapuolten henkilökohtaista läsnäoloa.

2. Iisalmen kanslian säilyttämistä tukevat lisäperustelut

2.1 Käräjäoikeuden asiamäärät ja kansliatilat

Vuoden 2010 käräjäoikeusuudistuksessa Pohjois-Savon käräjäoikeudella säilytettiin Iisalmessa kanslia asiamääriin liittyvistä syistä. Ylä-Savon alueen asiamäärä on noin neljäsosa koko Pohjois-Savon käräjäoikeuden asiamäärästä. Tarvittaessa Iisalmen kansliassa on mahdollista käsitellä enemmän asioita, jos työt järjestellään siten.

Iisalmessa on erittäin hyvät vuonna 2001 valmistuneet kansliatilat, joissa ei ole havaittu mitään tilaongelmia. Iisalmen kanslian tiloissa toimii myös edunvalvonta. Kuopion tilat ovat riittämättömät ja osittain sisäilmaongelman vaivaamat eikä muun ohessa istuntosaleja ole tarpeeksi. Iisalmen kanslian nykyinen vuokranantaja on tehnyt tarjouksen tämänhetkisen vuokran tuntuvasta alentamisesta, mikäli vuokrasopimusta jatketaan viidellä tai kymmenellä vuodella. Näin ollen merkittäviä säästöjä olisi saavutettavissa jo ennen vuotta 2019, jolloin siirto Kuopioon aikaisintaan tapahtuisi. Tilojen osalta on myös huomioitava, että Iisalmen kihlakunnanviraston talon vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2029 saakka. Iisalmen kanslia tai istuntopaikka voidaan suurella todennäköisyydellä sijoittaa noihinkin tiloihin, jolloin vuokrakuluja ei tule juuri lainkaan.

2.2 Henkilöstön asema ja valtion työpaikat

Iisalmen kanslian henkilökunnasta 21 työntekijää asuu Iisalmessa, eivätkä he yhtä lukuun ottamatta ole lähiaikoina eläköitymässä. Iisalmen kanslian virkamiehet asuvat julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain määrittelemän työssäkäyntialueen ulkopuolella. Etätyö ei ole käytännössä mahdollista kuin joinakin hajapäivinä ja omalla autolla tapahtuva päivittäinen työmatka ajaltaan kolme tuntia tulee aiheuttamaan työtehon ja -kunnon heikkenemistä. Hallituksen esityksessä on kiinnitetty nimenomaisesti huomiota toimistohenkilöstöön asemaan: ”*Uudistuksen voidaan katsoa kohdistuvan voimakkaimmin toimistohenkilöstöön, jolla ei välttämättä ole mahdollisuuksia hoitaa työtehtäviään etäyhteyksien avulla yhtä laajasti kuin tuomareilla. Heidän siirtymisensä työskentelemään toiselle paikkakunnalle ei välttämättä myöskään ole taloudellisesti realistista. Osaavan kansliahenkilöstön menettäminen voi vaikuttaa negatiivisesti myös käräjäoikeuksien toimintaan”.* Iisalmen kanslian toimistohenkilöstön osalta on selvää, että matkakustannukset Kuopioon ovat liian suuret, joten henkilöstö joutuu muuttamaan työn perässä.

Hallituksen esityksessä kaupungistumista, osaamisen ja työpaikkojen keskittymistä kaupunkeihin on käytetty perusteena käräjäoikeuksien keskittämiselle. Sen mukaan: ”*Kaupungistuminen on ollut jo pitkään yksi maailman merkittävimmistä trendeistä. Kaupungistumisen arvioidaan saavan aikaan taloudellista kasvua, osaamisen kasautumista ja palvelujen kehittymistä… Sekä kaupungistuminen että väestöennusteet puoltavat tuomioistuinpalvelujen keskittämistä nykyistä harvemmille paikkakunnille. Käräjäoikeuksien toimipaikat sijaitsevat jo nykyisin suurimmissa kaupungeissa*”. Ylä-Savossa on poikkeuksellisen paljon vientiä harjoittavaa teollisuutta, joka tarvitsee paljon ammattitaitoista työvoimaa. Työvoiman saanti vaikeutuu entisestään elinkeinorakenteen yksipuolistuessa. Valtion työpaikat ovat jo tähän asti vähentyneet erityisesti maaseutumaisista kunnista, myös Ylä-Savosta ja kanslian lakkauttaminen uhkaa viedä muutkin oikeudelliset palvelut seudulta. Vuosina 2005–2014 valtion työpaikkojen määrä on maaseutumaisissa kunnissa pudonnut lähes puoleen, mikä vaikuttaa väistämättä alueen vientiteollisuuden, muiden elinkeinojen ja kuntien kehitykseen Ylä-Savossa.

3. Muu lainsäädäntö

Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä ja 21 §:n mukaan oikeutettuja saamaan asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä. Yhdenvertaisuuslain 4 §:n mukaan viranomaisen tulee kaikessa toiminnassaan edistää yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja suunnitelmallises-

ti. Kanslian lakkauttaminen heikentää yläsavolaisten yhdenvertaisuutta keskuskaupunkien asukkaisiin verrattuna. Huomattava on, että etäisyys käräjäoikeuteen johtaa usein myös siihen, että ihmiset jättävät ryhtymättä toimiin oikeuksiensa toteuttamisessa.

4. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset

Lausunnossa esitetyn perusteella esitän, että Hallituksen esityksen oikeusministeriön asetusluonnoksen *”käräjäoikeuksien kanslioiden ja istuntopaikkojen sijainnista”* 1 §:ää *”Käräjä-oikeuksien kansliat ja istuntopaikat sijaitsevat seuraavasti”* tulisi muuttaa siten, että Pohjois-Savon käräjäoikeuteen *lisätään Iisalmen kanslia*.

Toissijaisesti esitän oikeusministeriön asetusluonnoksen 1 §:ää muutettavaksi siten, että Pohjois-Savon käräjäoikeuteen *lisätään Iisalmen istuntopaikka*.

Kiuruvedellä 22.3.2017

Tuomo Sallinen
Kaupunginsihteeri, OTM
Kiuruveden kaupunki